

Öğrenme öğretme Sürecinin Yönetimi “sınıf yönetimi”

SINIF YÖNETİMİNİN AMAÇLARI

Sınıf yönetiminin temel amacı, “öğretimin ve öğrenmenin gerçekleştirileceği uygun bir ortam oluşturmak ve belli istenilen hedefleri gerçekleştirmektir.” Yani sınıfta etkili öğretme ve öğrenme ortamı sağlamaktır. Bu temel amaca bağlı olarak aşağıdaki diğer amaçları da sıralayabiliriz .

1. Zamanın etkili bir biçimde kullanabilmesini sağlamak
2. Öğrencinin derse devamsızlığını en aza indirmek
3. Sınıf kurallarını belirleyip öğrencilere benimsetmek ve uygulamak
4. Sınıfta öğrencide motivasyonu sağlamak
5. Sınıfta etkili bir iletişim ortamı oluşturmak
6. Öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen ilişkilerini düzenlemek
7. Sınıfta istenilen davranış düzenlemelerinin oluşturulmasını sağlamak

BÜTÜNSEL

Diğer modellerin hepsini kapsar.
Bu modelde önlemsel sınıf yönetimine öncelik verilir. Gruba olduğu kadar bireye de yönelme vardır.

Bu model için sınıf yönetiminin sistem modeli denebilir

TEPKİSEL

İstenmeyen durum ya da davranışın değiştirilmesidir.
İstenmeyen sonuç-tepki şeklindedir
Modelin en zayıf yönü, her tepkinin bir başka tepki doğurur olmasıdır

SINIF YÖNETİMİ MODELLERİ

GELİŞİMSEL

Öğrencilerin fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişim düzeylerinin gerektirdiği uygulamaların geliştirilmesini esas alır; uygulamaya geçilmeden önce öğrencilerin ona bu açıdan hazırlanmasını öngörür

ÖNLEMSEL

İstenmeyen durum ve davranışlar daha ortaya çıkmadan önce önlem almaya dayanır.
Etkinlikler bireyden çok gruba yöneliktir

SINIFIN ÖZELLİKLERİ

Çok boyutluluk: Heterojen sınıf. Sınıfta birçok olay meydana gelmekte ve bu olaylar tüm sınıfı etkilemektedir. Ayrıca, sınıf içinde gerçekleşen bir olayın çoklu sonuçları ortaya çıkabilmektedir

Eşzamanlılık (yakınlık): Sınıfta aynı anda birçok olay meydana gelmekte ve öğretmen birden fazla olaya aynı anda müdahale etmesi gerekmektedir

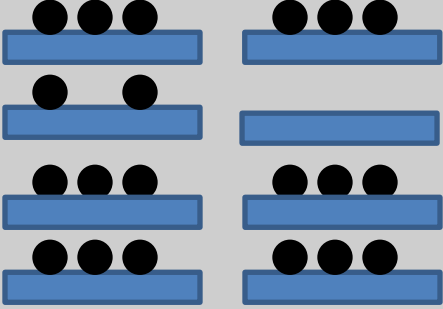
Öngörülemezlik : Önceden bilinmeyen ve tahmin edilemeyen olaylardır. Ne kadar iyi planlansa da, sınıftaki birçok olayın tahmin edilmesi mümkün değildir

Açıklık (alenilik): Sınıfta öğretmen-öğrenci ilişkisi açıktır. Sınıfta gizlilik olamaz, olaylar öğrencilerin gözleri önünde olmaktadır

Ortak tarih: Sınıfta bir öğretim yılı boyunca birçok olay yaşanır ve zamanla sınıfın bir geçmişi ve orta tarihi oluşur

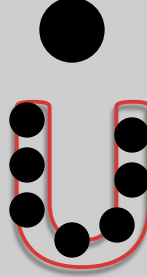
SINIFIN FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ

KLASİK DÜZEN

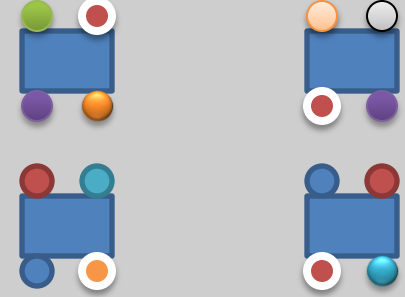
Düzanlatım

U DÜZENİ

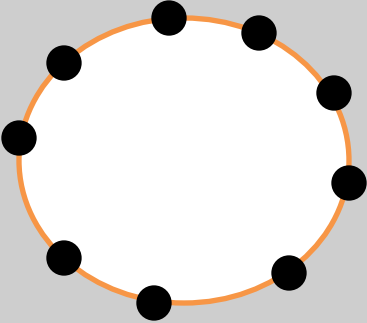
Gösterip Yaptırma

Küme Düzeni

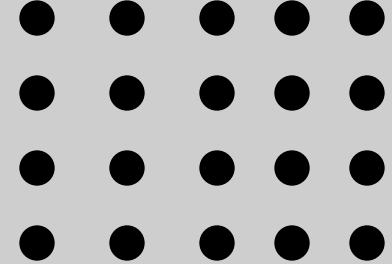
İşbirlikçi öğrenme

Daire düzeni

Tartışma Teknikleri

Bireysel Oturma

Bilgisayar D. Öğret

Sınıf kuralları

Sınıf kurallarıyla okul kuralları uyumlu olmalı

Kurallar belirlenirken, öğrencilerin görüşleri alınmalıdır

Kural sayısı çok fazla olmamalıdır

Açık ve net olmalıdır

Kurallar gözlenebilir davranışları belirtmelidir

Öğrencilere kuralların neden önemli olduğu ve bu kurallara uymanın kendileri için yararları anlatılmalıdır

Sınıfta beklenen olumlu davranışlar tanımlanmalı ve kural haline getirilmelidir. Olumsuz ifadeler kural olmamalıdır. **Mesela; “Yerlere çöp atmayalım.” yerine, “Çöpleri çöp kutusuna atalım.” denmelidir**

Kurallara uyma (ödül) ve uymama (ceza) davranışlarının sonucu belirlenmelidir

İstenmeyen davranışın ortaya çıkmaması için kullanılabilecek etkinlikler/stratejiler

Öğrencileri Aktif ve Motive Etmek

Sınıf Kurallarını Tespit Etmek

Öğrencileri Sürekli Olarak İzlemek:

Farklı yöntem ve teknikler kullanmak

İletişim kurmak

İhtiyaçlarını önemsemek

Dikkat çekici etkinlikler yapmak

İstenilen davranışları cesaretlendirmek

İstenmeyen Davranışlar Karşısında Gösterilmesi Gereken Öğretmen Tepkileri

Sorunu Anlamak: İstenmeyen öğrenci davranışları karşısında, öğretmenin yapması gereken ilk iş, sorunu anlamak olmalıdır. Sorunun doğru bir biçimde anlaşılması, doğru bir yaklaşımla çözülmesi için ön koşuldur. Davranışı anlamak, mevcut sorunların nedenlerini tanımlamanın ötesinde, gelecekte ortaya çıkabilecek istenmeyen davranışların kestirilmesi açısından da gereklidir.

Görev ve sorumluluk verme: En etkili yol, öğrenciye başarabileceği ve yapabileceği alanlarda görev ve sorumluklar vermedir. Sınıf başkanlığı yapmak, araç gereç getirip götürmek, ödevleri kontrol etmek gibi sorumluluklar alan öğrenci kendi davranışını kontrol ederek istenmeyen davranışlara yönelmez.

Görmezden gelme (söndürme): Her olumsuz davranışa müdahale etmeme anlayışıdır. Bazen planlı olarak yapılmayan yalnızca o ana ait bir davranış görülebilir (Öğrencinin zaman zaman sınıfta konuşması, arkadaşlarını rahatsız etmesi, resim yapması gibi). Bu durumda öğretmen davranışı görmezden gelerek yani ilgilenmeyerek pekiştirmemiş olur.

Sözel olmayan uyarıları kullanma: İstenmeyen davranışlar yoğun olarak gösteriliyorsa görmezden gelme yeterli olmaz. Bu durumda öğretmen sürdürdüğü öğrenme etkinliklerini engellemeden aşağıdaki yolları kullanabilir: İstenmeyen davranışa verilebilecek ilk tepki göz göze gelmek ve değişik yüz ifadelerini kullanmaktır.

İstenmeyen davranışa verilebilecek ilk tepki göz göze gelmek ve değişik yüz ifadelerini kullanmaktır.

Öğrencinin yakınına kadar gelmek (fiziksel yakınlık sağlamak)

Öğrenciye ya da oturduğu sıraya hafif dokunmak.

Sözel uyarıcıları kullanmak: Sözel olmayan uyarıcılar yetersiz kaldığı zaman aşağıdaki sözel uyarılar kullanılabilir:

İstenmeyen davranışı gösteren soru sorulabilir.

Sınıf kuralları, ara ara açıklanarak tekrar edilir.

İstenmeyen davranışı gösteren öğrenci ismiyle uyarılır.

Öğrenciyle görüşme yapmak: İlk 6 yol işe yaramıyorsa, sınıfta olayı büyütmeden öğrenciyle uygun bir dille veya uyarıyla sınıf dışında görüşülebilir.

Okul yönetimi ve aile ve rehber uzmanla ilişki kurmak: Bazı sorun davranışların boyutları, öğretmenin üstesinden gelemeyeceği kadar büyük olabilir. Böylesi durumlarda öğretmenin okul yönetimi ve rehberlik servisi ile işbirliği yapması gerekir.

Okul disiplin kurallarını işletme: Çok önemli durumlarda ve bütün önlemler uygulandığı halde istenmeyen davranış tekrarlanıyorsa okul disiplin kurallarına başvurulur.

Cezaya başvurma: Verilecek en son tepkidir. Ceza, davranışla orantılı olarak, o davranışın yinelenmesini engelleyecek şekilde uygulanmalı, bunun için de öğrenci neyi, nasıl yaptığı için ceza aldığını bilmelidir.

ÖĞRETMEN

İŞ ÖĞRETMENİ

İşe ilgili yüksek öğrenciye düşük

MAHALLE KAHVESİ

İşe ilgisi düşük öğrenciye yüksek

SINIF ÖĞRETMENİ

İşe ve Öğrenciye ilgisi yüksek

FAKİRLEŞMİŞ

İşe ve Öğrenciye ilgisi düşük

KORUYUCU

Babacan veya Anaç öğretmen

İŞBİRLİKÇİ

Takım çalışmasını önemseyen

YÖNLENDİRİCİ

Rehber, Yeteneğe önem veren

OTORİTER

Disiplin, Baskı, Ceza, Akademik görevler

DEMOKRATİK

Model, Tutarlı, Çağdaş, Hümanist, Rehber